

دانشگاه گیلان

معاونت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت
مرکز سنجش شایستگی های حرفه ای منافع انسانی

مرحله دوم

جزئیات طرح ارزشیابی صلاحیت های حرفه ای معلمی (اصلاح)
ویژه مهارت آموزان مشمول ماده ۲۸ اساسنامه دانشگاه

مقدمه

تربیت معلمان بر خوردار از شایستگی‌های حرفه‌ای، نیازمند بهره‌گیری از برنامه‌های درسی منسجم و سازوکارهایی برای ارزشیابی برنامه‌ها است. بدین منظور شیوه‌های متعددی برای ارزشیابی کیفیت در دانشگاه فرهنگیان پیش‌بینی شده است که هر کدام بر اجزای خاصی از نظام دانشگاه تمرکز دارد. ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمی (اصلاح) با تأکید بر سنجش کیفیت دانش‌آموختگان دانشگاه فرهنگیان و توجه به فرایند تربیتی آنان، در تلاش است بخشی از نظام جامع ارزیابی را تحقق بخشد.

۱- اهداف

مهم‌ترین اهداف طرح ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای دانش‌آموختگان ماده ۲۸ اساسنامه عبارت است از:

- ۱-۱- صیانت از آموزش و پرورش از نظر صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان در بدو ورود
- ۲-۱- پاسخگو نمودن دانشگاه فرهنگیان در قبال کیفیت خروجی‌های آن
- ۳-۱- فراهم نمودن شواهد ناظر به اثربخشی برنامه درسی رسمی و غیر رسمی دانشگاه فرهنگیان به عنوان دانشگاهی مأموریت‌گرا

۲- چارچوب سنجش

ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای با هدف سنجش دستیابی دانش‌آموختگان دانشگاه به شایستگی‌های لازم جهت ایفای نقش معلمی طراحی شده است. ابتدای این ارزشیابی بر برنامه درسی است. برنامه درسی این دوره شامل ۳۶ واحد درسی است که به صورت «سال پیوسته» (سالانه) یا «نیمسال» اجرا می‌شود و واحدهای درسی آن از نوع «نظری»، «عملی» و «کارورزی» هستند. در برنامه درسی این دوره، سه نوع ارزشیابی در نظر گرفته شده است: ارزشیابی تکوینی، تراکمی و ارزشیابی جامع (صلاحیت‌های حرفه‌ای). پس از اتمام دوره، «گواهی شایستگی حرفه‌ای معلمی» برای افراد موفق صادر می‌شود.

۳- مؤلفه‌های سنجش

طرح کلی ارزشیابی صلاحیت‌های حرفه‌ای به همراه مؤلفه‌ها، سهم هر یک از مؤلفه‌ها و حداقل امتیازهای لازم در جدول ۱ نمایش داده شده است.

جدول ۱- مؤلفه‌های ارزشیابی و سهم هر یک از آنها در اصلاح

مؤلفه			سهم (درصد)	حداکثر امتیاز
کتابی	چندگزینه ای	۲۰ %	۲۰۰	
	عملکردی	۲۵ %	۲۵۰	
حرفه ای	تدریس عملی	۳۵ %	۳۵۰	
	فرهنگی	۲۰ %	۲۰۰	
	جمع کل	۱۰۰	۱۰۰۰	

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، مؤلفه‌های مورد سنجش در طرح اصلاح، به همراه سهم هر یک از مؤلفه‌ها و حداکثر امتیازها نشان داده شده است. مجموع امتیازاتی که فرد کسب می‌کند، از ۶۵۰ نباید کمتر باشد (شرط قبولی قطعی، کسب نمره ۶۵۰ در مجموع امتیازها است).

مؤلفه‌های مورد سنجش ویژگی‌ها و شرایطی دارند که به ترتیب در باره آنها توضیح داده می‌شود.

- ۱-۳- بخش کتابی چند گزینه‌ای: در این بخش دانش‌آموخته برای ورود به حرفه معلمی از طریق آزمون کتابی سنجیده می‌شود و از دو درس تشکیل شده است: درس اخلاق حرفه‌ای معلم و یک درس تخصصی از دروس هر رشته.

۲-۳- بخش کتبی عملکردی: در این بخش مهارت مورد نیاز برای ورود به حرفه معلمی از طریق آزمون عملکردی به صورت کتبی سنجیده می‌شود. برای این منظور به تناسب رشته‌های تحصیلی یک ماده درسی در نظر گرفته شده است. مواد آزمون بخش کتبی در جدول ۲ ارائه شده است. محتوای آزمون‌ها و سرفصل‌های هر ماده درسی در پیوست‌های جداگانه ارائه می‌شود.

جدول ۲- مواد آزمون بخش کتبی

رشته	نام درس عمومی (چندگزینه ای)	نام درس تخصصی (چندگزینه ای)	نام درس تخصصی (عملکردی)
ابتدایی	اخلاق حرفه ای	روش تدریس فارسی و تحلیل محتوا	طراحی و تولید واحد یادگیری
استثنایی	اخلاق حرفه ای	روانشناسی رشد	طراحی و تولید واحد یادگیری
تربیت بدنی	اخلاق حرفه ای	اصول و روشهای تدریس در تربیت بدنی	برنامه ریزی و روشهای اجرای فعالیتهای مکمل در تربیت بدنی
دبیری متوسطه	اخلاق حرفه ای	اصول و روشهای تدریس	طراحی و تولید واحد یادگیری
پرورشی	اخلاق حرفه ای	اصول و فنون راهنمایی و مشاوره	برنامه ریزی فعالیتهای فرهنگی
مراقب سلامت	اخلاق حرفه ای	سلامت، بهداشت و صیانت از محیط زیست	غربالگری و مراقبت از سلامت دانش آموزان

۲-۳- بخش عملکردی: این بخش به حوزه فعالیت‌ها و تأثیرگذاری‌های اجتماعی اشاره دارد که مشتمل بر دو بخش است: ۲-۳-۱- بخش حرفه‌ای: چگونگی اقدام مؤثر دانشجو در برابر موقعیت‌های تدریس واقعی تدریس را بخش حرفه‌ای تشکیل می‌دهد. لذا به منظور آگاهی از صلاحیت‌های دانشجویان لازم است نحوه عمل آنان در جریان تدریس، مورد مشاهده و قضاوت قرار گیرد. برای این منظور درس کارورزی ۲ در قالب تدریس خرد (میکروتیچینگ) اجرا می‌شود. ارزیابی این درس به عنوان امتیاز بخش حرفه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

۲-۳-۲- فرهنگی: میزان مشارکت جویی و اثرگذاری فرهنگی، دینی و اجتماعی و درک و تفسیر فرد از این تعامل توسط این بخش ارزیابی می‌شود.

۴- معیارهای تصمیم‌گیری

کسب نصاب لازم (۶۵ درصد) در مجموع آن‌ها برای دانشجویان لازم است و در صورت موفقیت گواهی صلاحیت حرفه‌ای اعطا خواهد شد.